

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

X Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 28 листопада 2024 року)

**Полтава
2025**

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**X Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції**

(м. Полтава, 28 листопада 2024 року)

**Полтава
ПУЕТ
2025**

УДК 001:378-053.6(082)

НЗ4

Друкується відповідно до Наказу по університету № 180-Н від 10 вересня 2024 року.

*Розповсюдження та тиражування без
офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.*

Організаційний комітет конференції

Н. С. Педченко, голова організаційного комітету, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ;

Н. І. Манжура, заступник голови організаційного комітету, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ;

С. В. Гаркуша, д-р техн. наук, професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти ПУЕТ;

Т. П. Гудзь, д-р екон. наук, професор, директор Навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації ПУЕТ;

Ю. В. Перегуда, директор Міжнародного науково-освітнього центру;

А. С. Каченко, канд. техн. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ.

Редакційна колегія

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д-р іст. наук, професор, ректор ПУЕТ.

Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Відповідальний редактор – **Л. М. Діденко**, в.о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

Наука і молодь у XXI сторіччі: збірник матеріалів
НЗ4 Х Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 28 листопада 2024 року). – Полтава : ПУЕТ, 2025. – 1127 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-478-9

У збірнику представлено тези учасників Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції «Наука і молодь у XXI сторіччі» за тематичними напрямками: «Біотехнології та біоінженерія», «Готельно-ресторанна та курортна справа», «Економіка», «Комп'ютерні науки», «Маркетинг», «Менеджмент», «Міжнародні економічні відносини», «Облік і оподаткування», «Освітні, педагогічні науки», «Особистий розвиток і лідерство», «Патріотичне виховання в сучасному педагогічному процесі як складова національної безпеки незалежної України», «Підприємництво та торгівля», «Право», «Публічне управління та адміністрування», «Туризм і рекреація», «Філологія», «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», «Харчові технології», «Якість вищої освіти: проблеми, виклики перспективи»

УДК 001:378-053.6(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-478-9

© Полтавський університет економіки і торгівлі, 2025

СПІВОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Міністерство освіти і науки України

Державна наукова установа
«Інститут модернізації змісту освіти»

Полтавський університет економіки і торгівлі (Україна)

Львівський торговельно-економічний університет (Україна)

Хмельницький кооперативний
торговельно-економічний інститут (Україна)

Повісланський університет (Республіка Польща)

Євразійський національний університет
імені Л. М. Гумільова (Республіка Казахстан)

Кооперативно-торговий університет Молдови
(Республіка Молдова)

Таджицький державний університет комерції
(Республіка Таджикистан)

Університет національного та світового господарства
(Республіка Болгарія)

УЧАСНИКИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Батумський університет навігації (м. Батумі, Грузія)

Бердянський державний педагогічний університет
(м. Запоріжжя, Україна)

ISMA Вища школа менеджменту інформаційних систем
(м. Рига, Латвія)

Відокремлений структурний підрозділ «Тернопільський
фаховий коледж Тернопільського національного технічного
університету імені Івана Пулюя» (м. Тернопіль, Україна)

Вінницький торговельно-економічний інститут Державного
торговельно-економічного університету
(м. Вінниця, Україна)

Волинський національний університет імені Лесі Українки
(м. Луцьк, Україна)

ВСП «Автотранспортний фаховий коледж Криворізького
національного університету» (м. Кривий Ріг, Україна)

Державний біотехнологічний університет
(м. Харків, Україна)

Державний торговельно-економічний університет
(м. Київ, Україна)

Дніпровський державний аграрно-економічний університет
(м. Дніпро, Україна)

Дніпровський державний технічний університет
(м. Кам'янське, Україна)

Дніпровський державний університет внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

Донецький національний університет імені Василя Стуса,
(м. Вінниця, Україна)

Європейський університет (м. Полтава, Україна)

Інститут філології і масових комунікацій (м. Київ, Україна)

Івано-Франківський національний технічний університет
нафти і газу (м. Івано-Франківськ, Україна)

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка (м. Кам'янець-Подільський, Україна)

Кам'янський енергетичний фаховий коледж
(м. Кам'янське, Україна)

Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана (м. Київ, Україна)

Київський політехнічний інститут (м. Київ, Україна)

Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка (м. Полтава, Україна)

Львівський торговельно-економічний університет
(м. Львів, Україна)

Національний аерокосмічний університет
імені М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»
(м. Харків, Україна)

Національний технічний університет «Харківський
політехнічний інститут» (м. Харків, Україна)

Національний технічний університет України «Київський
політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
(м. Київ, Україна)

Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)

Національний університет водного господарства та
природокористування (м. Рівне, Україна)

Національний університет цивільного захисту України
(м. Харків, Україна)

Національний університет «Чернігівська політехніка»
(м. Чернігів, Україна)

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
(м. Ніжин, Україна)

Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка (м. Полтава, Україна)

Полтавський університет економіки і торгівлі
(м. Полтава, Україна)

Сумський державний університет
(м. Суми, Україна)

Сумський національний аграрний університет
(м. Суми, Україна)

2. Чередник К. В., Деев О. С. Елементи механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства. Актуальні питання розвитку економіки, харчових технологій та товарознавства : зб. тез доп. XLII Міжнар. наук. студ. конф. за підсумк. наук.-дослід. робіт студ. за 2018 р.: у 2 ч. Полтава : ПУЕТ, 2019. Ч. 1. С. 173–175.
3. Андрущенко К. І. Інструментарій оцінки фінансової безпеки підприємства. Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики : матеріали дванадцятої міжнар. наук.-практ. конф. м. Одеса, 8 верес. 2023 р. Одеса : ОНЕУ, 2023. С. 534–536.
4. Кутлаєва Є. В. Переваги та недоліки сучасних методик прогнозування платоспроможності підприємства. Актуальні питання розвитку економіки, харчових технологій та товарознавства : тези доп. XLII Міжнар. наук. студ. конф. за підсумк. наук.-дослідн. робіт студ. за 2018 рік, м. Полтава, 26–27 берез. 2019 р. Полтава : ПУЕТ, 2019. Ч. 1. С. 96–98.

ФІНАНSOVA БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА ОЦІНКА

О. О. Агєєва, спеціальність Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти

*О. В. Гасій, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи
Полтавський університет економіки і торгівлі*

Забезпечення надійного рівня фінансової безпеки (ФБ) є ключовою умовою для стабільної діяльності та досягнення стратегічних цілей підприємств в сучасних реаліях. Вплив кризових явищ у фінансово-кредитній, валютній, банківській, податковій і митній сферах, обмежений доступ до фінансових ресурсів у контексті вирішення пріоритетних соціально-економічних завдань, а також політична нестабільність, створюють серйозні виклики для ФБ підприємств на різних рівнях управління. Швидкий розвиток цифрової економіки, загрози кібертероризму, пандемія COVID-19 та війна в країні значно змінюють умови забезпечення ФБ. Це підкреслює необхідність постійного дослідження та розробки стратегій для підтримки ФБ, особливо для підприємств, які є стратегічно важливими та експортно орієнтованими.

Фінансова безпека підприємства розглядається як захищеність від негативних впливів зовнішніх і внутрішніх загроз, що

дозволяє стабільно реалізовувати основні бізнес-цілі. І. Бланк [2] визначає ФБ як здатність підприємства самостійно розробляти і впроваджувати фінансову стратегію в умовах невизначеності та конкурентного середовища. О. Амосов [1] зазначає, що ФБ охоплює методи і заходи захисту економічних інтересів на різних рівнях: корпоративному, державному та господарському. М. Єрмошенко [3] розглядає це поняття з позицій ресурсно-функціонального підходу, де ФБ означає забезпечення фінансових ресурсів, необхідних для виконання зобов'язань та задоволення потреб. Н. Кравчук [5] визначає ФБ як стан фінансової стійкості і незалежності в умовах впливу зовнішніх і внутрішніх дестабілізуючих факторів. Узагальнюючи різні підходи, ФБ можна визначити як стійкий фінансовий стан підприємства, що забезпечується збалансованим використанням фінансових інструментів, здатністю протидіяти загрозам і ефективно реалізовувати свої фінансові інтереси та завдання.

Аналіз ФБ підприємства вимагає ретельного визначення критеріїв оцінки. Критерії ФБ підприємства трактуються як ознаки або сукупність ознак, що дозволяють визначити стан його фінансової стабільності. Рівень фінансової безпеки кількісно оцінюється на основі показників, що використовуються для планування, обліку та аналітичного оцінювання діяльності підприємства. Для цього розглядають показники, що відображають фінансову стійкість, прибутковість та ліквідність.

Під час оцінки фінансової безпеки підприємства, застосовують індикатори ймовірності банкрутства. Усі методи діагностики банкрутства класифікуються як якісні або кількісні. У дослідженнях значного поширення набули кількісні методи прогнозування банкрутства, які включають як зарубіжні, так і вітчизняні факторні моделі.

У свою чергу, ліквідність активів означає здатність підприємства швидко перетворювати активи на грошові кошти для виконання фінансових зобов'язань без значних втрат у вартості. Незадовільна структура активів, у якій значна частина ресурсів вкладена в низьколіквідні активи (наприклад, довгострокові інвестиції або необоротні активи), підвищує ризик виникнення фінансових проблем [4]. Зокрема, підприємство може втратити платоспроможність, тобто здатність своєчасно виконувати поточні зобов'язання. Це, своєю чергою, впливає на фінансову стійкість, яка визначається можливістю підприємства зберігати стабільність у фінансовій сфері навіть у несприятливих умовах.

Втрата фінансової стійкості та незалежності, особливо за умов високої залежності від зовнішнього фінансування або низької ліквідності активів, може призвести до серйозних кризових ситуацій. Здатність своєчасно реагувати на зміни у фінансовому середовищі є ключовим фактором збереження фінансової безпеки. Відсутність належної ліквідності та гнучкості у фінансовому управлінні підвищує вразливість підприємства перед зовнішніми та внутрішніми загрозами [4].

Загалом досягнення цілей підприємства можливе за умови забезпечення високої фінансової ефективності, конкурентоспроможності, ефективного захисту капіталу та майна, а також підтримки фінансової стабільності та активності. Важливим є організація захисту комерційних інтересів, інформаційної безпеки та конфіденційності комерційної інформації. Щоб уникнути загроз фінансовій безпеці, доцільно впроваджувати постійну роботу в таких напрямках: систематичний моніторинг зовнішнього середовища для виявлення ознак потенційної кризи, готовність до реагування на надзвичайні ситуації, а також оптимізація витрат шляхом скорочення постійних і змінних витрат [6].

Отже, здатність підприємства протистояти негативним впливам залежить від його фінансової стабільності та достатності ресурсів для здійснення превентивних або компенсаторних заходів. Теоретичний аналіз фінансової безпеки підприємств виявив, що ризик незадовільної структури активів з точки зору ліквідності може спричинити втрату платоспроможності, фінансової стійкості та незалежності, що створює серйозні ризикові ситуації для підприємства.

Список використаних джерел

1. Амосов О. Фінансова безпека підприємства: теоретичний аспект. *Проблеми економіки*. 2020. № 4. С. 76–80.
2. Бланк І. *Управління фінансовою стабілізацією підприємства*. Київ : Ельга ; Ніка Центр, 2019. 483 с.
3. Єрмошенко М. *Фінансова складова економічної безпеки: держава і підприємство* : монографія. Київ : Національна академія управління, 2010. 232 с.
4. Забродський В. Теоретичні основи оцінки економічної безпеки галузі та фірми. *Бізнес-Інформ*. 2019. № 15–16. С. 48–54.
5. Кравчук Н. *Фінансова безпека* : навч.-метод. посіб. Тернопіль : Вектор, 2020. 277 с.
6. Шликов В. *Комплексне забезпечення економічної безпеки підприємства*. Харків : Просвіт, 2019. 315 с.